

שטר היתר עיסקא

מרדכי אביב מפעלי בניה בע"מ

אני החתום מטה _____ מצהיר ומהחייב ומורה בזה כי כל עניני ועסקי ממון ורכוש הן כסף הן שוה כסף הן שטרות וכדומה המבוססים אם על הקדמת כסף או שוה כסף אם על המתנת כסף או שוה כסף שייעשה ביני לבין יהודים אחרים וכן עם חברות וגופים ציבוריים ויהודיים ובאי כוחם וערבם הן שייעשה על ידי באופן אישי והן בתור בא כח וכן מזה שייעשה באמצעות בא כחו וכן מזה שאחיה ערב עליהם בכל האופנים: הן נתינה, הן קבלה, הן קנייה, הן שכירות, הן משא ומתן, הן הלואה, הן פקדון, הן שכר עבודה, הן שכר שירות, הן עסקי בטוח, הן מיסים ומכס וארנונה, וכן כל דבר שיש בו משום ריבית או חשש רבית דאורייתא או דרבנן — הכל יהא בתור עסק בלבד, ועל פי התנאים המפורטים להלן.

כל הכספים ושוה כסף ואמצעי תשלום הנמסרים ומתקבלים או שחייבים, באחד או ביותר מאחד מאופנים האמורים למעלה, יהיו על יסוד מחצית מלוח ומחצית פקדון, וישקיעו אותם כדי להפיק רווחים בעסקים או ברכוש שאינם כרוכים באיסור חלולי שבתות ומועדים ולא באיסורים אחרים, והמשקיע ושותף בעסקים או ברכוש הנ"ל בסכום השוה לערך הפקדון שהשקיע.

כל הרווחים של ההשקעה — יחולקו שוה בשוה למתעסק ולמשקיע, מלבד שכר עמלה שיקבל המתעסק מכל עסקא בסך אחוז אחד, או לפי המוסכם אם בכתב ואם בעל פה. אם יהיו הפסדים בכספי או ברכוש ההשקעה — יפסידו שני הצדדים בהתאם לחלקם, אלא שעל המתעסק להוכיח זאת על פי שני עדים כשרים ובל עור שלא יוכיח זאת עליו לשלם את הקרן.

סכומי הקרן והרווח, וכל טענות ותביעות, ובכלל זה גם טענה שלא התעסקו בעסקיהם ר"ל — יאומתו רק על פי שבועה בפני בית דין וניהול פנקסים תקינה בחוק באשורו של רואה חשבון. אולם הוסכם מראש שבמידה המתעסק או זה שחייב ניאות לשלם הפרשי הצמדה או כל תוספת שהיא, לפי המוסכם הריהו פטור משבועה וניהול פנקסים. ובמקרה זה אפילו יתברר שהרווח המגיע לחלקו של המשקיע עולה על סך אחוז ההצמדה ותוספת שניתנה לו — הרי הפרש זה מגיע למתעסק בלבד.

כל החלואות ועסקים בכסף ובשוה כסף שכבר נעשו על ידי ויש בהם איסור או אפילו חשש איסור רבית — יהיו מעתה אך ורק בדרך עיסקא המבואר למעלה.

עסקי הלוואה ועסקים אחרים בכסף ובשוה כסף שייעשו, או שכבר נעשו על ידי, באופן שהדברים האמורים למעלה אינם מועילים להוציאם מחשש איסור רבית — הנני מגלה דעתי שהלוואות ועסקים אלה יהיו על פי היתר עיסקא שמועיל ושאינן בכך איסור כלל, ולא יבוצע על ידי שום דבר שיש בו משום איסור רבית ואפילו חשש איסור. וכל דבר שיש בו משום איסור רבית ואפילו חשש איסור לא יהא לו שום תוקף כלל ועיקר, וכן הנני מגלה דעתי שבכל פעם שאתחייב רבית — או שאחייב אחרים רבית, וכן מה שאפרש או באיזה הסכם, אם בכתב אם בעל פה, לשון: הלוואה, רבית, הצמדה, הירגוט, מענק וכדומה יהא מובנו לפי העיסקא הלעיל.

אף אם אחד ואפילו יותר מאחד מהמשתתפים עמדי בעסקי ממונות ורכוש, לא ידע ענין העיסקא ואפילו לא ידע כלל מה היא עיסקא — יתנהלו כל הענינים על פי דין עיסקא, ולכל אחד תהיינה כל הזכויות והחובות לפי דין עיסקא.

שטר זה וכל הנאמר בו שריר וקיים, אף אם מדינא המלכותא אין לכך תוקף — יהא לו חזק ותוקף כדון תורה וכתקנת חכמינו זכרונם לברכה.

אם עשיתי וכן אם אעשה שטר עיסקא אחר, לא ייגרע כוח ותוקף שטר זה לענינים אשר אינם חלים בשטר עיסקא האחר. אם יש פרט אחד, או יותר מפרט אחד, בשטר זה, שהדברים האמורים למעלה אין בהם מועיל — מכל מקום יהא תוקף וחזק ליותר הפרטים: ודבר שאינו מועיל — לא יבטל את הדבר המועיל.

כל זה נעשה בחומר שטרות דנהיגין בבני ישראל העשויין כתיקון חכמינו זכרונם לברכה, ולא באסמכתא דלא כטור כל מדינות ומדעי מדינות, באופן המועיל על פי תורתנו הקדושה ודעת חכמינו זכרונם לברכה הכל שריר וקיי.

ובאתי על החתום בחתימת ידי ביום _____ לחדש _____ כסלו _____ שנת _____ תש"ן _____ פה עיר הקודש ירושלים

במנינו החתומים מטה, חתם _____ יום _____ וקבלנו ממנו קנין גמור אגב סך _____ על כל הנזכר למעלה, אנו שמינו ביום ומקום הנזכר למעלה.

נאום _____ נאום _____ נאום _____
_____ חתום על ידי _____
_____ חתום על ידי _____
_____ חתום על ידי _____

